

ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

Є. Ю. ГНАТЧЕНКО, канд. екон. наук, доцент,
*Харківський національний університет
міського господарства імені О. М. Бекетова*

В контексті розвитку інноваційного підприємництва державна підтримка може надаватися в наступному вигляді:

1) надання доступу для стартапів до винаходів та технологій, що розроблені у закладах освіти та науки, наприклад, пропозиція неліцензованих патентів підприємцям за заниженою вартістю;

2) стимулювання підприємницької діяльності для винахідників для створення нових підприємств. Наприклад, надання викладачам відпустки зі зберіганням робочого місця для комерціалізації наукових ідей;

3) надання підтримки окремим університетським підрозділам для подолання розриву між технологічним винаходом та комерційними інноваціями. Така підтримка може бути як фінансовою (маркетингові дослідження, передексплуатаційні дослідження технологічної та комерційної життєздатності новаторських ідей, доступ до програм фінансування), або нематеріальною (надання доступу до університетської інфраструктури та послугам;

4) цільова грантова підтримка прогресивних підприємців;

5) сприяння міжнародному співробітництву та обміну для набуття досвіду технологічної модернізації.

Державна політика, політичний устрій та регуляторна система, що впливає на роботу бізнесу в цілому, також може впливати на розвиток інноваційних компаній. Вони, зокрема, стикаються насамперед з адміністративними обмеженнями щодо виходу на ринок та подальшому зростанні. Спрощена система реєстрації нових підприємств може заохочувати інноваційне підприємництво, зменшуючи бар'єри виходу на ринок. Тривалі та вартісні процедури реєстрації підприємств вилучають

людські та фінансові ресурси з процесу ділової активності саме в той час, коли починаюче підприємство є найбільш вразливим. Обтяжуючі процедури реєстрації підприємств можуть також спонукати підприємців до ведення господарської діяльності в тіньовому секторі, особливо це стосується країн з економіками, що розвиваються. Як наслідок, підприємці залишаються беззахисними перед шахрайствами, що гальмують їхнє ділове розширення.

Яку ж допомогу може здійснити держава в законодавчому полі для сприяння розвитку інноваційних компаній?

По-перше, це регулювання законодавства щодо банкрутства підприємств. Держава повинна запобігати передчасній ліквідації стабільних підприємств, захищати права кредиторів, зменшувати присутність на ринку неприбуткових компаній, не створювати штучних перешкод для інноваційних підприємств. Законодавче регулювання процедур банкрутства визначається набором норм та регулюючих положень щодо приватних підприємців та юридичних осіб, що опинилися в ситуації неплатоспроможності, фінансової кризи та ліквідації.

По-друге, зменшення адміністративних перешкод для інноваційних компаній та послідовне регулювання ринку. Так зване «право виходу на ринок» ґрунтується на системі «бюрократичних» норм та правил та фінансових вимогах до старту підприємства.

По-третє, регулювання товарних ринків для підтримки конкурентоздатності інноваційних підприємств. Регулювання товарних ринків передбачає встановлення норм та правил, що сприяють або, навпаки, перешкоджають вільній конкуренції в тих галузях товарного ринку, де конкуренція є життєздатною.

Четверте, законодавче регулювання прав на інтелектуальну власність. Системи інтелектуальної власності необхідно посилювати для сприяння розповсюдження знань для інноваційного підприємництва.

Неефективна, занадто обтяжена дозвільними процедурами система входження та просування на ринку, а також невідповідне законодавство

щодо банкрутства, можуть створити бар'єри для інновацій, перешкоди потоку дослідницьких знань та технологій, що, в результаті, значно зменшить ефективність науково-дослідницьких досягнень та інноваційних зусиль.

Інноваційна політика, що базується на стандартах на продукцію та регулюючих положеннях, може застосовуватися для стимулювання інновацій в галузях, де є високі вимоги до соціальних стандартів (наприклад, охорона здоров'я, охорона довкілля та ін.).

Досягнення адміністративного спрощення та оптимізація процесів реєстрації (наприклад, оптимізація інформаційних операцій, що вимагаються державними органами, створення «єдиного вікна» та центрів надання послуг).

Використання інформаційно-комунікаційних технологій для подальшого спрощення адміністративних труднощів (наприклад, веб-портали, універсальні онлайн реєстратори та консультації підприємців, щоб найкраще дотриматися нормативних вимог). Інтегрування та координація спрощення реєстрації з іншими операціями в галузі реформи нормативного регулювання.

Для розвитку інноваційного підприємництва в цілому особливо важливими є наступні питання, що пов'язані з впровадженням відповідної державної політики, яка полягає в наступному:

1) надання підприємцям доступу до знань, що генеруються університетами,

- стимулювання університетів та дослідницьких організацій до співпраці з комерційними структурами з приводу розповсюдження дослідницьких напрацювань;

- створення законодавчого та адміністративного підґрунтя для комерціалізації доробок дослідницьких організацій та університетів;

- посилення зв'язку бізнесу та закладів освіти та науки через створення інституціональних та посередницьких установ (центри трансферу технологій та ін.);

2) стимулювання інноваційного бізнесу до залучення до технологічної співпраці між підприємствами на рівні постачальників, конкурентів, корпоративних клієнтів та інших контрагентів;

- фінансова та нематеріальна підтримка технологічного співробітництва на регіональному рівні;

- підвищення рівня інформованості про вигідність співробітництва;

- залучення широкого кола учасників для просування технологій у промислове виробництво;

3) заохочення підприємців до інвестицій в інновації;

- політика державної підтримки для інноваційних підприємств;

4) створення відповідної нормативної бази для підтримки ефективного розповсюдження інформації та розвиток інформаційно-комунікаційної інфраструктури:

- розвиток навичок користування інформаційно-комунікаційними мережами через політику цифрової грамотності, надання фірмам засобів для можливості доступу до інформаційно-комунікаційних мереж;

- інвестування в розвиток сучасних високопродуктивних мереж як в межах країни, так і на основах міжнародної співпраці.

ВИДИ ПІДПРИЄМНИЦТВА ТА ХАРАКТЕРИСТИКА ОСОБЛИВОСТІ ОЗНАК ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Д. В. СОКОЛОВ, ст. викл.

П. І. БОНДАРЕНКО, студентка

Комерційне підприємництво.

Ознаки діяльності. Відповідно до ст. 74 ГК державне комерційне підприємство є суб'єктом підприємницької діяльності, діє на основі статуту на принципах підприємництва, зазначених у ст. 44 ГК, і несе відповідальність за результати своєї діяльності усім належним йому на праві господарського